?Política i demoscòpia

«Liderar no és florida fatxenderia parlamentària, ni l'exhibició pornogràfica del mercadeig de ministeris quan no hi havia hagut un debat previ, programàtic, de veritat»

La part més substancial de la política queda sovint oculta per la part més vistosa però menys decisiva. És la part que atrau els focus i ens enlluerna la mirada, tot i no tenir contingut efectiu. La representació, la dimensió teatral de la política, té molta més visibilitat als mitjans i, en conseqüència, més impacte en l'opinió pública que no pas la tasca continuada o l'actuació perseverant en temes que no reben l'atenció mediàtica.

La banalització de la vida política que inunda les xarxes socials contribueix encara més a la simplificació i a la distorsió de tot plegat. Una campanya coordinada d'insults a Twitter, per exemple, pot arribar a afectar la línia d'acció o els pronunciaments d'una formació política que no disposi de gaire programa però sí d'un equip expert en comunicació política. L'equip expert desplegarà aplicadament les receptes difoses als màsters de "comunicació de crisi". Si afegim al conjunt la pulsió demoscòpica, que sol substituir la lleugeresa de conviccions i la inconsistència de programes de llarg recorregut, obtenim un còctel que ens pot ajudar a entendre el sainet d'aquesta setmana al Congrés, a Madrid.

S'ha equivocat Pedro Sánchez? Ara mateix, diria que sí. I Pablo Iglesias? Diria que també. Ells, personalment, i també les formacions que dirigeixen.

El marge de maniobra dels poders i les institucions polítiques és molt limitat. La capacitat de liderar processos de transformació des dels governs, sobretot si no es compta amb un suport social ampli, és ben escassa. I no lliga bé amb dues actituds de Sánchez i Iglesias que voldria comentar.

La primera, de contingut polític. El programa exposat per Pedro Sánchez va deixar fora de consideració els problemes més greus que se suposa que hauria de resoldre. Especialment el referit a la repressió i la reiterada vulneració de drets fonamentals per part de l'Estat a Catalunya, però no només. Aquesta por a tractar les qüestions fonamentals del moment que aspires a liderar, t'invalida com a opció desitjable.

En conseqüència, la teva força de convicció passa a dependre exclusivament del pànic superior que puguin causar les alternatives. I, efectivament, Sánchez s'ha emparat d'aquest pànic al neofranquisme per donar valor a la seva candidatura. I sí, les alternatives són terribles. Ara bé, en el moment en què Sánchez insisteix a reclamar el suport passiu però còmplice d'aquella dreta -"agreste y montaraz" en celebrada expressió de Santiago Carrillo-, el seu possible valor com a interlocutor preferible queda liquidat. Des d'una perspectiva catalana republicana, un Sánchez presoner no només de la concepció d'Espanya de la dreta -ho és des del primer dia- sinó també del seu suport parlamentari, és la cosa més semblant a un govern directe de les dretes.

La segona actitud fa referència al ridícul "duel al sol" escenificat entre Pedro i Pablo. Liderar no és personalitzar les confrontacions o els debats polítics. Liderar no és mostrar les cartutxeres cap al final del western. Liderar és argumentar de manera diferent. És prendre la iniciativa respecte a les qüestions incòmodes que esdevenen un obstacle en qualsevol terreny. Liderar és gosar adreçar-te simultàniament a la teva gent, i a la de posicions contràries a les teves, per procurar convèncer, per aplegar forces i avançar per on tothom abans s'havia encallat. Liderar és impulsar i fer possible allò que no semblava. Liderar no és florida fatxenderia parlamentària, ni l'exhibició pornogràfica del mercadeig de ministeris quan, com era evident, no hi havia hagut un debat previ, programàtic, de veritat. Massa preocupació demoscòpia, massa tàctica, molt vol gallinaci.

Poca cultura d'esquerres. I poca audàcia. Molt teatre i poca política.